

T.C.
SİİRT İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI (İL GENELİ ORTAK)

SOSYAL BİLGİLER
6. SINIF

SABAH
OTURUMU

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 6 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1, 2, 4 ve 5. sorular 15 puan; 3 ve 6. sorular 20 puan değerindedir.

NOT: CEVAPLAR DERECELİ PUANLAMA ANAHTARINDA DAHA DETAYLI VERİLMİŞTİR

1. Bir toplumda din, dil, ırk ayrımı yapılmaksızın herkesin sahip olduğu haklar vardır. Bu haklar, bireylerin özgür bir şekilde yaşamasına ve toplumun huzurunu korumaya yöneliktir.

Buna göre insanların sahip olduğu haklara üç örnek yazınız. (15 puan)

Öğrenci, hak ve özgürlüklerden üç tanesini doğru yazar.

Örnek yanıtlar :

- Eğitim hakkı
- Barınma hakkı
- Sağlık hakkı
- Beslenme hakkı
- Yaşama hakkı
- Dilekçe hakkı
- Düşünce ve ifade özgürlüğü
- Seyahat hakkı
- Kişi dokunulmazlığı hakkı
- Özel hayatın gizliliği hakkı
- Konut dokunulmazlığı hakkı

2. Hz. Muhammed (s.a.v), Bedir Savaşı'nda esir düşen Mekkeli müşriklerden okuma yazma bilenlerin, on Müslümana okuma yazma öğretilmelerini karşılığında serbest bırakılacağını söylemiştir.

Bu duruma göre Hz. Muhammed'in (s.a.v) neye önem verdiği söylenebilir? (15 puan)

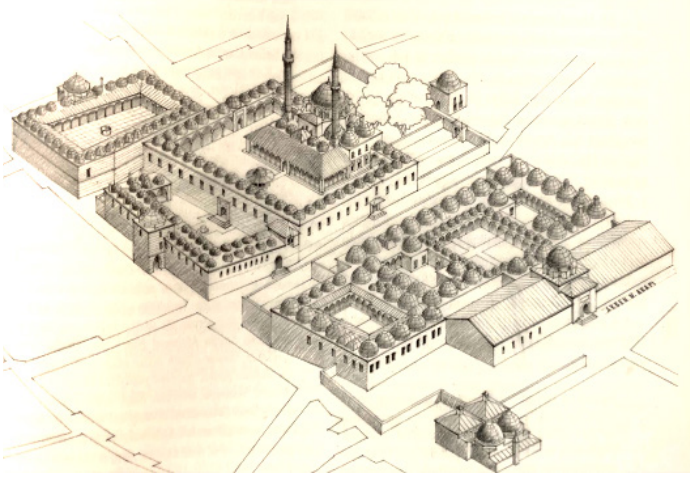
Örnek yanıtlar:

Eğitim ve öğretime önem verdiği

Okuma ve yazmaya önem verdiği

3. Türklerin İslamiyet'i kabulleri ile birlikte siyasi, sosyal ve kültürel alanda birçok değişiklik olmuştur. Kültürel alanda meydana gelen değişiklikler mimari alanda da kendini göstererek Türk – İslam medeniyetinin oluşmasına katkı sağlamıştır. Bu mimari eserlerden biri de külliyelerdir. Külliyeler, toplumun birçok ihtiyacını karşılayan belli bir yere toplanmış birkaç binadan oluşan yapılar topluluğudur.

Yandaki görselde örnek bir külliyenin mimarisine yer verilmiştir.

Buna göre, bir külliye de bulunan mekânlardan dört tanesini yazınız. (20 puan)

Öğrenci, bir külliye de bulunan mekânlardan dört tanesini yazar.

Örnek yanıtlar

Cami, Hamam, Kütüphane, Medrese, İmarethane, Çarşı, Tekke, Zaviye, Türbe, Aşevi

Siirt Ölçme Değerlendirme Merkezi

4. Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasının ardından Bizans İmparatorluğu'nun yapılan antlaşmaya uymaması üzerine Sultan Alparslan bazı komutanlarını Anadolu'nun fethiyle görevlendirmiştir. Böylelikle Anadolu'da I. Türk Beylikler Dönemi başlamıştır. Bu beylikler, Anadolu'ya gelen Türklerin güvenliğini sağlamışlardır. Fethettikleri yerleri inşa ederek Anadolu'yu imar etmişlerdir.

Yukarıdaki metne göre Sultan Alparslan'ın komutanlarına böyle bir görev vermesinin temel amacı nedir? Yazınız. (15 puan)

Öğrenci, Sultan Alparslan'ın komutanlara görev vermesinin temel amacının "Anadolu'nun Türkleşmesini hızlandırmak veya Anadolu'yu yurt edinmek" anlamlarını ifade eder.

Örnek yanıtlar:

- Anadolu topraklarının hızlı bir şekilde Türkleşmesini sağlamak.
- Anadolu'yu yurt edinmektir.
- Anadolu topraklarını fethetmek
- Anadolu topraklarına yerleşmek
- Anadolu topraklarını Bizans'ın elinden almak.

5.

İpek Yolu'na hâkim olma düşüncesinden dolayı birçok savaş çıkmıştır. Bu yolun kontrolünü ele geçiren devletler güç elde etmişlerdir.

Tarihi İpek Yolu sayesinde kâğıt, matbaa, barut, pusula gibi buluşlar, doğu ülkelerinden batı ülkelerine doğru taşınmıştır.

Ayşe

Erhan

İpek Yolu'nun üzerinde hâkimiyet kuran ülkeler zenginleştiler.

Aslan

Yukarıdaki karikatürde Ayşe, Aslan ve Erhan adlı öğrenciler tarihi ticaret yollarının toplumlar arası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerdeki rolü hakkında konuşmaktadırlar.

Yukarıdaki öğrencilerin konuşmalarına göre İpek Yolu'nun kültürel, siyasi ve ekonomik rolü hakkında konuşan öğrencilerin adını aşağıdaki bölümlere yazınız. (15 puan)

Kültürel

Siyasi

Ekonomik

Aslan.....

Sirt Ölçer Ayşe Ölçerlendirme Merkezi

Ayşe.....Erhan.....

6.

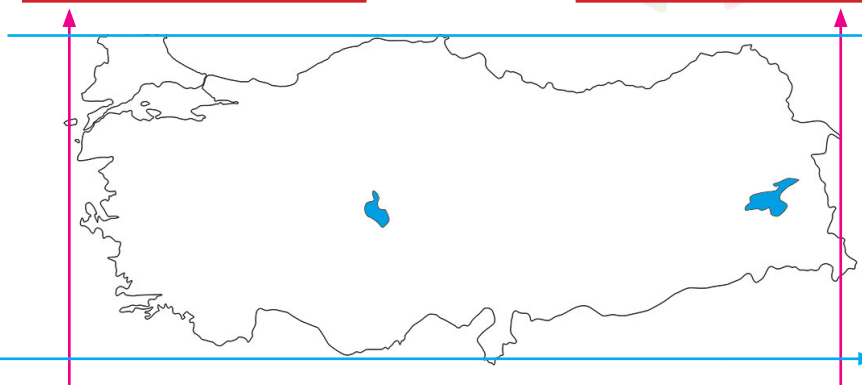
26° Doğu Meridyeni

45° Doğu Meridyeni

42° Kuzey Paraleli

36° Kuzey Paraleli

0° (Ekvator)

Matematik konum; bir yerin enlem(paralel) ve boylamlara (meridyen) göre dünya üzerindeki yeridir. Türkiye'nin matematik konumu 36° - 42° kuzey paraleli ve 26° - 45° doğu meridyeni arasında bulunmaktadır.

Yukarıdaki harita üzerindeki boşluklara uygun bir şekilde Türkiye'nin matematik(mutlak) konumunu belirleyen enlem (paralel) ve boylam (meridyen) derecelerini bulunduğu yarımküreyi belirterek yazınız. (20 puan)